NAISTEN JA TYTTÖJEN OIKEUDET

Suomen kehityspolitiikan ytimessä

Sukupuolten välinen tasa-arvo on ollut jo kauan tärkeä osa Suomen kehityspolitiikkaa. Suomi on toiminut uranuurtajana naisten ja tyttöjen oikeuksien ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisessä, ja työ jatkuu.

Suomen kehityspolitiikan keskeinen tavoite on ihmisoikeuksien toteutuminen. Tähän kuuluu myös naisten aseman parantaminen ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen.

Erityisten tasa-arvo-hankkeiden lisäksi ihmisoikeudet ja **tasa-arvo huomioidaan kaikessa kehityspolitiikassa** sekä kehitysyhteistyön suunnittelussa ja toteutuksessa. Suomella on runsaasti kokemusta sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisesta eli asian huomioon ottamisesta kaikessa toiminnassa ja päätöksenteossa eri aloilla.

Sukupuolten välinen tasa-arvo on yksi Suomen vaikuttamistyön merkittävimmistä tavoitteista erilaisilla foorumeilla ja järjestöissä.

YK:n tasa-arvojärjestö UN Women on yksi Suomen tärkeimmistä strategisista kumppaneista sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisessä. Suomi on myöntänyt UN Womenille yleisrahoitusta 10 miljoonaa euroa vuonna 2016, ja on näin yksi suurimmista UN Womenin tukijoista.

Suomi antaa yleisrahoitusta myös YK:n väestörahastolle **UNFPA**lle (19 miljoonaa euroa vuonna 2016) ja YK:n lastenrahastolle **UNICEF**ille (5,5 miljoonaa euroa vuonna 2016). Lisäksi Suomi rahoittaa tasa-arvoasiantuntijoiden työtä monenkeskisissä järjestöissä kuten YK:ssa ja Maailmanpankissa.

Suomi edistää toiminnallaan sitä, että:

Naiset ja tytöt ovat paremmin koulutettuja ja ammattitaitoisempia

Naiset ja tytöt pääsevät kattavaan, laadukkaaseen ja sukupuolisensitiiviseen eli sukupuolinäkökulman kaikessa toiminnassa huomioivaan perusopetukseen, keskitason koulutukseen sekä ammatti- ja korkeakoulutukseen.

Naiset ja tytöt voivat käyttää laadukkaita peruspalveluja useammin

Naiset ja tytöt pääsevät paremmin laadukkaiden peruspalvelujen, varsinkin terveys-, koulutus- ja sosiaalipalvelujen käyttäjiksi.

Naisten ja tyttöjen vaikuttaminen poliittiseen päätöksentekoon ja osallistuminen taloudelliseen toimintaan on lisääntynyt

Naisilla ja tytöillä on paremmat mahdollisuudet ja taidot osallistua poliittiseen sekä elinkeinoja, luonnonvarojen käyttöä ja taloutta koskevaan päätöksentekoon ja taloudelliseen toimintaan.

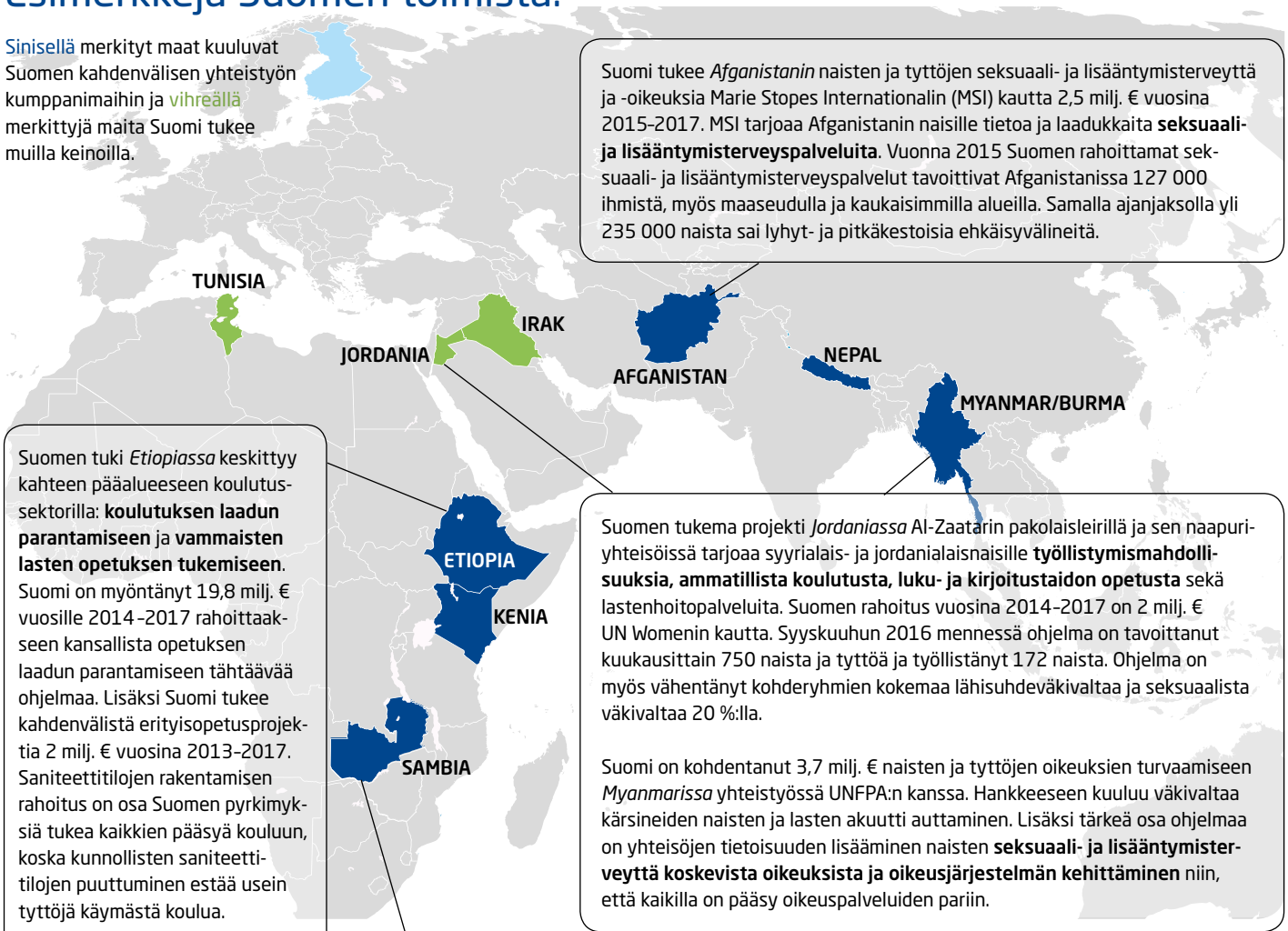
Useampien naisten ja tyttöjen oikeus tehdä heitä itseään koskevia päätöksiä toteutuu ja heihin kohdistuva väkivalta ja hyväksikäyttö ovat vähentyneet

Naisten ja tyttöjen itsenäisyys ja oikeus päättää omista asioistaan lisääntyy, kun heidän tietoisuutensa ja mahdollisuutensa vaatia omia oikeuksiaan ja tehdä itseään koskevia päätöksiä paranee. Miehet ja pojat osallistuvat yhä aktiivisemmin sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseen. Lisäksi naisiin ja tyttöihin kohdistuvaan väkivaltaan ja hyväksikäyttöön sekä ihmiskaupan vastustamiseen kohdennettavia toimia ja palveluita parannetaan.

Esimerkkejä Suomen toimista:

Sinisellä merkityt maat kuuluvat Suomen kahdenvälisen yhteistyön kumppanimaihin ja vihreällä merkittyjä maita Suomi tukee muilla keinoilla.

Suomi tukee *Afganistanin* naisten ja tyttöjen seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia Marie Stopes Internationalin (MSI) kautta 2,5 milj. € vuosina 2015–2017. MSI tarjoaa Afganistanin naisille tietoa ja laadukkaita **seksuaali- ja lisääntymisterveyspalveluita**. Vuonna 2015 Suomen rahoittamat seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut tavoittivat Afganistanissa 127 000 ihmistä, myös maaseudulla ja kaukaisimmilla alueilla. Samalla ajanjaksolla yli 235 000 naista sai lyhyt- ja pitkäkestoisia ehkäisyvälineitä.

Suomen tuki *Etiopiassa* keskittyy kahteen pääalueeseen koulutussektorilla: **koulutuksen laadun parantamiseen** ja **vammaisten lasten opetuksen tukemiseen**. Suomi on myöntänyt 19,8 milj. € vuosille 2014–2017 rahoittaakseen kansallista opetuksen laadun parantamiseen tähtäävää ohjelmaa. Lisäksi Suomi tukee kahdenvälistä erityisopetusprojektia 2 milj. € vuosina 2013–2017. Saniteettitilojen rakentamisen rahoitus on osa Suomen pyrkimyksiä tukea kaikkien pääsyä kouluun, koska kunnollisten saniteettitilojen puuttuminen estää usein tyttöjä käymästä koulua.

Alakoulutasolla Etiopia on saavuttanut sukupuolten välisen yhdenvertaisuuden, sillä yhtä monet pojat ja tytöt aloittavat koulun.

Suomen tukema projekti *Jordaniassa* Al-Zaatarin pakolaisleirillä ja sen naapuriyhteisöissä tarjoaa syyrialais- ja jordanialaisnaisille **työllistymismahdollisuuksia, ammatillista koulutusta, luku- ja kirjoitustaidon opetusta** sekä lastenhoitopalveluita. Suomen rahoitus vuosina 2014–2017 on 2 milj. € UN Womenin kautta. Syyskuuhun 2016 mennessä ohjelma on tavoittanut kuukausittain 750 naista ja tyttöä ja työllistänyt 172 naista. Ohjelma on myös vähentänyt kohderyhmien kokemaa lähisuhdeväkivaltaa ja seksuaalista väkivaltaa 20 %:lla.

Suomi on kohdentanut 3,7 milj. € naisten ja tyttöjen oikeuksien turvaamiseen *Myanmarissa* yhteistyössä UNFPA:n kanssa. Hankkeeseen kuuluu väkivaltaa kärsineiden naisten ja lasten akuutti auttaminen. Lisäksi tärkeä osa ohjelmaa on yhteisöjen tietoisuuden lisääminen naisten **seksuaali- ja lisääntymisterveyttä koskevista oikeuksista ja oikeusjärjestelmän kehittäminen** niin, että kaikilla on pääsy oikeuspalveluiden pariin.

Suomi rahoittaa suomalaisten eduskuntapuolueiden järjestöä Demo ry:tä, jonka tavoitteena on edistää demokratiaa kansainvälisesti. Demo ry:llä on pitkä historia **naisten lisääntyneen poliittisen edustuksen edistäjänä**. Se on tukenut puolueiden välistä vuoropuhelua ja järjestänyt seminaareja ja työpajoja poliitikoille eri puolilla maailmaa. Suomi rahoittaa Demo ry:tä 1,7 milj. € vuosina 2016–2018. Esimerkiksi *Sambiassa* vuonna 2015 Demo ry tuki 142 kunnanvaltuutetuksi pyrkivän naisen ja 97 kampanjapäällikön koulutusta maan valmistautuessa vuoden 2016 yleisvaaleihin.

Suomi on yksi päärahoittaja Women's World Banking -järjestössä (WWB). Se työskentelee yhdessä liikepankkien kanssa ja kehittää rahoitustuotteita ja **naisten pääsyä rahoituspalveluiden piiriin** keskittyen erityisesti pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Suomi rahoittaa **naisten taloudellisten oikeuksien** ja aseman vahvistamista WWB:n kautta 3 milj. eurolla. Tähän mennessä tehdyn työn tuloksena 1,3 miljoonaa asiakasta on päässyt rahoituspalvelujen piiriin.

Suomi on **YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 "Naiset, rauha ja turvallisuus"** aktiivinen tukija kansallisella tasolla ja myös kehitysyhteistyössä. Suomi on tukenut kansallisia toimintaohjelmia *Keniassa, Afganistanissa* ja *Nepalissa*. Tärkein kumppanimme naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevassa työssä on UN Women. Nepalissa Suomen tuki on tehostanut kansallisen toimintaohjelman toimeenpanoa kunnallisella tasolla paikallisten kansalaisjärjestöjen ja naispoliitikkojen verkoston kautta. Naisten osallistuminen paikallisten päätöksentekoelinten toimintaan on merkittävästi lisääntynyt projektin toiminta-alueella ja naisten suojelu väkivallalta on parantunut. Vuonna 2015 Suomi kohdensi 3,2 milj. € UN Women -ohjelmaan, joka tukee kansallisia toimintaohjelmia *Jordaniassa, Tunisiassa* ja *Irakissa* sekä Arabiliiton osallistumista päätöslauselman 1325 toimeenpanoon.

FORMIN.FINLAND.FI

ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET

http://formin.finland.fi/kehityspolitiikka